

Van: "[REDACTED]"
Verzonden: woensdag 19 juni 2024 16:08
Aan: "Jan Uitslag" <[REDACTED]@dalfsen.nl>; "Erica van Lente" <[REDACTED]@dalfsen.nl>; "Henry van der Woude" <[REDACTED]@dalfsen.nl>; "[REDACTED]" <[REDACTED]@dalfsen.nl>
Cc: "[REDACTED]" <[REDACTED]@dalfsen.nl>; "[REDACTED]" <[REDACTED]@dalfsen.nl>
Onderwerp: stukken voor het college inzake de visie en aanpak van structurele opvang voor asielzoekers
Bijlage(n): Visie vluchtelingen opvang gemeente Dalfsen V7.1.pdf, 1835_1.docx, 825879_1 - Collegevoorstelbesluit.pdf
Categories: Woo verzoek

Beste stuurgroepleden,

We spraken in onze laatstgehouden stuurgroep af om het visiedocument inzake de structurele opvang a.s. dinsdag in het college aan de orde te stellen, voorzien van een raadsvoorstel. Wanneer dat lukt, kunnen raadsleden, na toezending van de stukken aan de griffie, zo mogelijk tijdens de PPN een reageren. Het is de bedoeling dat de stukken opiniërend worden besproken op 2 september.

Hierbij:

- het collegevoorstel
- het raadsvoorstel
- het visiedocument

Ik zet e.e.a. op route voor behandeling in het college. Mochten er op- en aanmerkingen zijn dan zou ik die nog kunnen verwerken in de stukken.

Veel leesplezier!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Programmamanager Vluchtelingen c.s.

Tel: (0529) [REDACTED]
E-mail: [REDACTED]@dalfsen.nl
Web: www.dalfsen.nl

Werkdagen: maandag, woensdag en donderdag

gemeente Dalfsen

Visie en aanpak structurele opvang asielzoekers

Gemeente Dalfsen

Visie en aanpak structurele opvang asielzoekers

Gemeente Dalfsen

Programma & Strategie
Datum: 17-06-2024

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	3
2. Context	3
3. Communicatie en participatie	5
4. Het participatietraject	5
5. De resultaten van stap 1	6
Gesprek met beleidsmedewerkers gemeente Dalfsen	6
Gesprek met professionele partners	7
Gesprek met bewoners, locatiemedewerkers en locatiecoördinator Lemelerveld	8
Inloopavonden	9
Inloopmomenten	9
Enquête	10
Samenvatting	11
6. Het wegingskader	12
Locatie & Bereikbaarheid	13
Meedoen in de samenleving	13
Veiligheid	13
7. Stap 2: Locatiekeuze	13
Aanpak locatiekeuze	14
8. Bijlagen	15
Bijlage 1: Toetsingsformulier potentiële locaties	15
Bijlage 2: Aandachtspunten/observaties	18

1. Aanleiding

De gemeente Dalfsen vindt het belangrijk om een veilig en warm (tijdelijk) thuis te bieden aan mensen die huis en haard hebben achtergelaten, omdat het onveilig voor hen is in eigen land. In een motie van de gemeenteraad is het college van B&W gevraagd te zoeken naar menswaardige structurele opvangplekken. De gemeente Dalfsen wil daarmee haar verantwoordelijkheid pakken om Ter Apel te ontlasten en samen met alle gemeenten de lasten te dragen.

Samen met professionele partners en inwoners is gesproken over op welke manier de gemeente Dalfsen invulling kan geven aan de ambitie. Voor de vluchtelingen én voor de inwoners van de gemeente. De gemeenteraad heeft in de raadvergadering van 3 en 6 juli 2023 een motie aangenomen rondom potentiële structurele opvanglocaties voor vluchtelingen.

De motie was als volgt:

De gemeenteraad spreekt uit dat:

- Dalfsen invulling wil geven aan het menswaardig opvangen van vluchtelingen
- de Raad vindt dat als we als gemeente structureel onze verantwoordelijkheid nemen tijdelijke opvangplekken niet de oplossing zijn
- een of twee vaste locaties nodig zijn (nieuw te bouwen of bestaande bouw)
- het zoeken naar een of twee geschikte locaties moeilijk is en daarom tijd vraagt

De gemeenteraad verzoekt het college:

1. Samen met de gemeenteraad een participatietraject te starten met inwoners, vluchtelingenwerk, SAAM, COA en andere stakeholders om in gezamenlijkheid potentiële structurele opvanglocaties in beeld te brengen.
2. Een voorstel met potentiële locaties uiterlijk juni 2024 aan de raad aan te bieden. De raad heeft opgeroepen om een participatietraject in te gaan met inwoners, vluchtelingenwerk, SAAM, COA en andere stakeholders om in gezamenlijkheid potentiële structurele opvanglocaties in beeld te brengen. Het uiteindelijke doel van het participatietraject is om met een lijst met potentiële structurele opvanglocaties te komen en deze aan de raad aan te bieden.

Het proces

Het college heeft de gemeenteraad op 22 januari 2024 geïnformeerd op welke wijze zij invulling geeft aan de uitvoering van de motie. Dat doet het college in twee stappen. De eerste stap bestaat uit het in gesprek gaan met inwoners, stakeholders en de interne organisatie over welke randvoorwaarden en criteria er gebruikt gaan worden om te komen tot een locatie keuze. Deze stap heeft als doel het opleveren van een weggingskader. Dit weggingskader bespreekt het college opiniërend met de Raad. In stap twee gaan we dan daadwerkelijk op zoek naar locaties. Zowel inwoners als interne medewerkers kunnen locaties aandragen. Die worden besproken aan de hand van het weggingskader. Het college komt met een voorstel voor de definitieve locatiekeuze. De Raad stelt deze vast.

2. Context

Er is wereldwijd behoefte aan vluchtelingenopvang. Door langlopende conflicten zien we de toestroom van vluchtelingen naar Nederland toenemen. De gemeente Dalfsen heeft, net als andere gemeenten, de plicht om te zorgen voor goede opvang. Naast dat die plicht er is, wil de gemeente Dalfsen ook zorgen voor deze opvang. Er is al jaren reguliere huisvesting voor onder andere statushouders. De afgelopen periode is er met tijdelijke initiatieven invulling gegeven aan de stijging van de aantallen benodigde opvangplekken. Die tijdelijke invulling wordt nu (deels) structureel. Samen met professionele stakeholders en inwoners wil de gemeente Dalfsen de opvang goed inrichten. We willen dit humaan en met zorg doen en bieden een veilig en warm (tijdelijk) thuis. Tegelijk verwachten we aanpassingsvermogen en de inzet om je leven weer vorm te geven op een manier passend in onze samenleving.

Op dit moment kennen we verschillende manieren van opvang;

- Tijdelijke opvang voor Oekraïense vluchtelingen
- Huisvesting (al dan niet tijdelijk) van statushouders/ vluchtelingen met een verblijfsvergunning
- Asielzoekers:
 - Tijdelijke Gemeentelijke Opvang in Hof van Dalfsen en aan de Ambachtsweg in Lemelerveld
 - Structurele opvang vanuit de motie van de gemeenteraad als ook de spreidingswet.

Dit document gaat over het structureel opvangen van asielzoekers in de gemeente Dalfsen. Op dit moment heeft de gemeente vanuit de spreidingswet een taakstelling van 188. Naast deze taakstelling kent de gemeente Dalfsen al opvang. Die plekken wil de gemeente behouden, dat betekent dat niet alle 188 plekken nieuw gezocht hoeven te worden, het gaat om de structurele invulling hiervan.

Gestelde uitgangspunten

Los van het participatietraject en de interne gesprekken heeft de gemeente een aantal uitgangspunten meegegeven waar zij zich aan wil houden. Deze uitgangspunten staan niet ter discussie. Potentiële locaties moeten voldoen aan onderstaande uitgangspunten:

Termijn: Elke locatie die wordt overwogen voor de opvang van asielzoekers is minimaal beschikbaar voor een periode van 5 jaar. Dit zorgt voor stabiliteit en zekerheid. Het biedt invulling aan de landelijke wet- en regelgeving omtrent asielopvang, het geeft de gemeente de mogelijkheid om deze locaties voor langere termijn in te zetten en asielzoekers hebben daarmee een (langere termijn) plek om veilig te wonen.

Grootte: Volgens de Spreidingswet vangt de gemeente Dalfsen minimaal 188 asielzoekers op. De selecteerde locaties moeten samen voldoende capaciteit hebben om minimaal 188 mensen op te vangen. De gemeente heeft al een deel hiervan ingevuld en wil die behouden. Let wel; de huidige voorspelling vanuit het rijk en COA is dat de vraag naar opvangplekken zal gaan toenemen de komende jaren. Het beleid dat het komende kabinet zal gaan voeren is daarbij nog onvoldoende uitgewerkt om in te schatten wat dit gaat betekenen voor die voorspelling.

Voldoen aan wet- en regelgeving: Bij het realiseren van een structurele opvanglocatie is het naleven van relevante wet- en regelgeving een belangrijk uitgangspunt van de gemeente. In tijdsdruk van de tijdelijke opvang is om geronde reden soms afgeweken van bestaande wet- en regelgeving. Bij structurele opvang is dit niet het geval. Het betreft zowel specifieke (inter)nationale regels rondom asielopvang als de ruimtelijke regels en vergunningen.

Toetsing bestaande beleidskaders: De potentiële structurele opvanglocaties zullen worden getoetst aan de bestaande beleidskaders van de gemeente (en eventuele andere overheidsinstanties). Dit zorgt ervoor dat de definitieve opvanglocatie voldoet aan de gestelde doelen en richtlijnen.

Communicatie en participatie: Bij het vinden van een geschikte locatie voor de opvang van asielzoekers draait het niet alleen om het vinden van de juiste fysieke ruimte, maar ook om het creëren van draagvlak en begrip onder inwoners. Transparantie is de basis van goede communicatie. Het is belangrijk dat inwoners tijdig, duidelijk en volledig worden geïnformeerd over de plannen voor een nieuwe opvanglocatie. Dit gaat niet alleen om de praktische details van het proces of de locatie, maar ook over bijvoorbeeld de achterliggende redenen voor het maken van een keuze voor een bepaalde locatie of de verwachte impact op de samenleving. Daarnaast is communicatie geen eenrichtingsverkeer. Hieronder wordt verder ingegaan op de verschillende vormen van participatie die hebben plaatsgevonden om inwoners actief te betrekken bij het proces. Later zullen we ook ingaan op communicatie en participatie in het verdere proces.

Financierbaarheid: Naast dat de locatie moet voldoen aan een aantal uitgangspunten zijn er ook criteria die meewegen voor de gemeente zoals financierbaarheid. Denk hierbij aan de kosten voor één grote locatie ten opzichte van meerdere kleine locaties. Of neemt de gemeente de locatie in eigen beheer of via het COA. Als het totaal van de locaties bekend is, zal de gemeente een afweging maken over de financierbaarheid.

Realisatie pad: Bij het zoeken naar een locatie is het van belang dat er gekeken wordt naar een mix van locaties. Dit omdat er met enig tempo gerealiseerd dient te worden om huidige, tijdelijke locaties te ontlasten of op te heffen. Zorgvuldigheid staat voorop, echter realisatiesnelheid is van groot belang.

Bemensing: Bij het eventueel aanwijzen van meerdere locaties is het van belang dat meegewogen wordt of de bemensing georganiseerd kan worden. Meerdere locaties kost meer inzet. Realiteit moet daarbij niet uit het oog verloren worden.

Samenhang met andere vormen van opvang: De invulling van de opgave te komen tot asielopvang wordt in samenhang gezien met de invulling van de opgave voor opvang van Oekraïense vluchtelingen alsook de huisvesting van statushouders. Binnen de opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders vormen de alleenstaande minderjarige vluchtelingen een specifieke doelgroep.

3. Communicatie en participatie

In het traject om te komen tot structurele opvang is gekozen voor uitgebreide communicatie en participatie. Dat wordt in twee stappen gedaan. Tijdens de eerste stap zijn we in gesprek gegaan met beleidsmedewerkers, professionele partners en inwoners over wat zij belangrijk vinden bij de invulling van de structurele opvang. Deze input gebruiken we om tijdens stap 2 te komen tot geschikte locaties voor de opvang van asielzoekers. Hiervoor vragen we input van inwoners.

Bij de communicatie en participatie is het uitgangspunt dat de inhoudelijke informatie op een zo transparant mogelijke manier wordt gecommuniceerd. De middelen die gebruikt worden zijn niet alleen tekstueel maar ook beeldend. Op die manier wordt geprobeerd iedere inwoner aan te kunnen spreken en de participatie en communicatie zo duidelijk mogelijk te laten zijn. Daarnaast zorgen we ervoor dat er tijdens de participatie goede gespreksbegeleiders en ondersteuners zijn om inwoners te helpen hun argumenten helder te verwoorden en hun feedback goed te verwerken. De gespreksbegeleiders stellen zich neutraal op en helpen alleen om inwoners hun eigen mening helder te vormen.

Om te zorgen dat alle inwoners hun input kunnen leveren is er gekozen voor een combinatie van zowel fysieke als online mogelijkheden. De 5 grotere kernen zijn bezocht en een enquête stond meerdere weken online. Naarmate het proces concreter gaat worden en locaties in beeld komen, stapt de gemeente over naar meer persoonlijke communicatie naar de desbetreffende wijken en inwoners. In meer besloten kring kan dan verder gesproken worden over het vervolg.

4. Het participatietraject

Voor stap 1 van het proces is het afgelopen halfjaar is er gesproken met beleidsmedewerkers van de gemeente, professionele partners en inwoners en locatiemedewerkers en een aantal bewoners van tijdelijke locatie aan de Ambachtsweg te Lemelerveld. In de gesprekken ging het over de eisen waaraan een structurele opvanglocatie voor asielzoekers zou moeten voldoen. De resultaten worden gebruikt voor het opstellen van een wegingskader (zie hoofdstuk 7). Na de zomer gaan we verder met stap 2: op zoek naar mogelijke locaties.

Beleidsmedewerkers: er is een sessie met de ambtelijke organisatie van de gemeente Dalfsen georganiseerd. Aan deze sessie namen diverse ambtenaren deel. Waaronder beleidsmedewerkers ruimtelijke ordening, inburgering, participatie en openbare orde en veiligheid en een drietal gebiedsverbinders.

Professionele partners: er is een sessie met ongeveer 15 professionele partners georganiseerd. Bij deze bijeenkomst waren organisaties aanwezig: Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA), GGD, Politie, Regionale Regietafel Vluchtelingen, Rode Kruis, Vluchtelingenwerk en AMW De Kern.

Bewoners, locatiemedewerkers en locatiecoördinator Tijdelijke Gemeentelijke Opvang Lemelerveld:

er is op de tijdelijke locatie aan de Ambachtsweg in Lemelerveld gesproken met vier bewoners, twee locatiemedewerkers en de locatiecoördinator.

Inloopavonden/inloopmomenten: er zijn drie inloopavonden georganiseerd in Lemelerveld, Nieuwleusen en Dalfsen, met daarnaast twee extra mogelijkheden in Hoonhorst en Oudleusen. In totaal hebben zo'n 150 inwoners input gegeven tijdens deze bijeenkomsten via het plakken van memo's op vier praatplaten over de thema's: locatie & bereikbaarheid, meedoen in de samenleving, veiligheid en overig. Op 15 mei is er in Oudleusen en op 22 mei in Hoonhorst een inloopmoment geweest. Tijdens de inloopmomenten kwamen er in totaal zo'n 10 bewoners in gesprek met de gemeente.

Enquête: gelijktijdig met de inloopavonden/inloopmomenten is er een online enquête uitgezet. De enquête bestond uit een mix tussen open en gesloten vragen en gingen in hoofdlijnen om welke thema's (locatie & bereikbaarheid, meedoen in de samenleving, veiligheid en overig) voor inwoners belangrijk zijn en waarom en wat de rol van de gemeente hierin is. De enquête is ingevuld door 518 respondenten, waarbij de 4 open vragen tussen de 179-421 antwoorden per vraag hebben opgeleverd.

5. De resultaten van stap 1

Hieronder bespreken we de resultaten van stap 1 van het participatietraject. Per participatiemoment (gesprek met beleidsmedewerkers, gesprek met professionele partners, gesprek met bewoners, locatiemedewerkers en locatiecoördinator in Lemelerveld, inloopavonden/inloopmomenten, enquête) worden de resultaten binnen de verschillende thema's (locatie & bereikbaarheid, meedoen in de samenleving, veiligheid en overig) samengevat.

Gesprek met beleidsmedewerkers gemeente Dalfsen

Locatie & bereikbaarheid

Beleidsmedewerkers waren het erover eens dat het bij locatiebepaling vooral van belang is dat voorzieningen in de kern goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer, te voet en met de fiets. Dit draagt bij aan de zelfredzaamheid van de bewoners. Bij het beoordelen van potentiële locaties moet er rekening gehouden worden met de beschikbaarheid van openbaar vervoerhaltes, de afstand tot winkels, scholen, gezondheidscentra, sportparken en andere gemeenschapsvoorzieningen. Heel specifiek is de toegankelijkheid van onderwijs en voorschoolse opvang van belang. Op deze manier kunnen asielzoekers actief deelnemen aan het dagelijkse leven.

Een belangrijk punt waarover werd gesproken is de termijn van de locatie in relatie tot integratie van asielzoekers in de gemeente. Niet iedere asielzoeker wordt een statushouder en blijft daarmee permanent in de gemeente Dalfsen. Om een balans te vinden tussen integratie en de tijdelijke aard van de bewoners van de opvanglocaties, gaat de voorkeur uit naar een locatie aan de rand van een dorp of kern. Ook wordt de voorkeur gegeven aan meerdere kleine locaties boven één grote locatie.

Bij het zoeken van een geschikte locatie is het ook van belang om rekening te houden met de aanwezigheid van nutsvoorzieningen (elektriciteit, water, gas, riolering, etc.). Waar nodig moeten investeringen in infrastructuur plaatsvinden om deze voorzieningen te garanderen.

Op de locatie moet voldoende ruimte zijn voor een prettig leefklimaat. Er moet in ieder geval een ruimte voor ontmoeting zijn, een lesruimte waar (taal)onderwijs gegeven kan worden, een activiteitenruimte en (buiten)speelruimte voor kinderen van alle leeftijden. Daarnaast is privacy op de locaties van belang voor het welzijn van de bewoners. De gemeenschappelijke ruimtes kunnen zo ontworpen worden dat ze niet alleen functioneel zijn, maar ook ruimte bieden aan privacy voor bewoners tijdens hun dagelijkse activiteiten. En een gevarieerd kameraanbod met schakelruimtes voor privacy binnen gezinnen.

Meedoen in de samenleving

Dit onderwerp is beknopt besproken, met de nadruk op het belang van een zinvolle dag invulling voor

asielzoekers. Daarnaast is er besproken dat het noodzakelijk is dat alle betrokken partners tijdig opschalen zodat de dag invulling van de structurele opvang niet ten koste gaan van andere groepen zoals bijvoorbeeld de statushouders

Veiligheid

Voor een veilige leefomgeving vinden beleidsmedewerkers dat de locaties goed bereikbaar moeten zijn voor de hulpdiensten. Dit omvat onder andere de aanwezigheid van goede toegangswegen en voldoende parkeergelegenheid.

Overig

De beleidsmedewerkers waren het erover eens dat het belangrijk is om in het proces tot het realiseren van een opvanglocatie te voldoen aan ruimtelijke wet- en regelgeving. Het is denkbaar dat het – in het geval van een nieuwe locatie voor de langere termijn – nodig is om een omgevingsvergunning te verlenen of een bestemmingsplanwijziging door te voeren. Hierbij moet rekening worden gehouden met de benodigde tijd voor deze procedures. Volgens de beleidsmedewerkers lijkt een proces om voor 1 juli 2025 te komen tot een structurele opvanglocatie ambitieus. De spreidingswet gebiedt de gemeente om de opvangplaatsen voor deze datum te realiseren. Het zorgvuldig doorlopen van deze ruimtelijke procedures is essentieel om de integriteit en legitimiteit van het project te waarborgen. Het biedt ruimte voor inspraak en betrokkenheid van inwoners en zorgt voor een duurzame inbedding van de locatie in haar omgeving.

Tot slot werd gesproken over wie het beheer van de locatie(s) op zich gaat nemen. Er zijn zowel argumenten voor als tegen voor het COA of de gemeente. Als de gemeente het beheer in handen heeft dan zijn er korte lijnen, dit is duidelijk voor inwoners. Het COA is een professionele partij voor het organiseren van opvang van asielzoekers. Dit gesprek wordt later in het proces met het COA gevoerd.

Gesprek met professionele partners

Locatie & bereikbaarheid

Er wordt door de aanwezige partners gezegd dat kleine locaties passend zijn bij het karakter van Dalfsen. Een kanttekening is wel dat alle voorzieningen van een opvanglocatie eenvoudiger te organiseren is op één grote locatie. Zelfs op kleinere locaties moeten werkruimtes worden gerealiseerd voor organisaties zoals het COA en Vluchtelingenwerk. Persoonlijke gesprekken dienen niet plaats te vinden in gemeenschappelijke ruimtes. Voor de politie maakt het qua bemensing niet uit of het één grote of meerdere kleine locaties zijn. Er wordt opgemerkt dat je kunt overwegen om kleinere locaties te koppelen aan een grotere locatie (met meer dan 300 bewoners), bijvoorbeeld in een buurgemeente. Dan kun je gezamenlijk kijken hoe de organisatie van de locaties slim kan worden ingericht.

De professionele partners vinden het belangrijk dat de dagelijkse voorzieningen (zoals winkels, gezondheidscentra en scholen) buiten de locatie goed bereikbaar zijn. Er wordt een maximale loopafstand van 1 à 1,5 kilometer genoemd. De locatie moet in de buurt van het openbaar vervoer gelegen zijn, een locatie als nu de tijdelijke locatie bij Lemelerveld is dan minder geschikt.

Bij het realiseren van een opvanglocatie noemen de professionele partners dat het verstandig is om uit te gaan van multi-inzetbare locaties. Deze locaties kunnen naast opvang van asielzoekers bijvoorbeeld ook de doelgroep die in aanmerking komt voor sociale woningbouw huisvesten. Op deze manier worden gelijktijdig verschillende vraagstukken aangepakt. Flexibiliteit is ook een belangrijke factor. De locaties moeten (op een later moment) ook voor andere functies kunnen worden gebruikt als ze niet meer nodig zijn voor de opvang van asielzoekers. We moeten rekening houden met het eenvoudig op- en afschalen van de locatie door fluctuaties in opvang.

Meedoen in de samenleving

Bij de invulling van de dag wordt nadrukkelijk door de partners aangegeven dat naast algemene dagelijkse activiteiten zoals onderwijs en sport, het ook belangrijk is om asielzoekers te ondersteunen bij het vinden van (betaald) werk. Hierbij kun je uitgaan van de mogelijkheden binnen de lokale gemeenschap. Organisaties als kerken en ondernemers kunnen (en willen) eveneens een bijdrage leveren. Het is goed

een balans te vinden tussen wat de bewoners op locatie kunnen doen en hoe ze samen met de gemeenschap activiteiten doen.

Veiligheid

Er is gesproken over hoe eventuele overlast beperkt kan worden, bijvoorbeeld door straatcoaches in te zetten of door locatiemedewerkers aan te stellen met dezelfde culturele achtergrond als de bewoners. Momenteel is het soms mogelijk om overlastgevers naar een andere locatie te verplaatsen. Dit draagt bij aan een gevoel van veiligheid voor de omwonenden. Dit moet ook worden overwogen bij de situatie van structurele locaties. Daarnaast is het waardevol om platform te creëren waar inwoners mee kunnen denken en praten over de rol van een opvanglocatie in hun omgeving, nog voordat de locatie bekend is.

Overig

Tot slot wordt door de GGD genoemd dat bij de huidige locaties die onder beheer van het COA vallen, afspraken zijn gemaakt over thema's zoals algemene gezondheidszorg, jeugdgezondheid en tbc-screening. Het is van belang om te overwegen hoe deze zaken georganiseerd zullen worden in het kader van het beheer van de locaties.

Gesprek met bewoners, locatiemedewerkers en locatiecoördinator Lemelerveld

Locatie & bereikbaarheid

De bewoners uiten hun zorgen over verschillende aspecten van hun huidige verblijf. Een cruciaal punt dat door alle vier de bewoners wordt genoemd, is het gebrek aan ruimte. De huidige kamers in de containers zijn klein voor gezinnen en ook voor volwassenen. Hoewel ze enorm dankbaar zijn voor de veilige omgeving, hebben ze behoefte aan meer privacy, inclusief meerdere kamers per familie en eigen badkamers. Ze vragen om meer geschikte accommodaties, waarbij één bewoner de 2-persoons kamers in Ter Apel als voorbeeld noemt. De locatiecoördinator onderstreept de behoefte aan privacy. Hij pleit voor meerdere ruimtes voor activiteiten en verschillende kamers voor privacy. Als voorbeeld noemt hij het azc in Luttelgeest, dat goed georganiseerd is met betrokkenheid van de omgeving voor activiteiten van bewoners en omwonenden.

Het openbaar vervoer nabij de tijdelijke locatie wordt als ontoereikend beschouwd vanwege beperkte dienstregelingen en prijzen, vooral voor gezinnen. De afstand tot de sportschool is ook een punt van zorg, ze zouden graag zien dat dit beter bereikbaar is met het openbaar vervoer. Ze geven de voorkeur aan het openbaar vervoer als meest prettige vervoersoptie, aangezien fietsen niet altijd als veilig wordt ervaren. De locatiemedewerkers benadrukken dat goed openbaar vervoer essentieel is voor bewoners om mee te kunnen doen in de samenleving. Ze wijzen er specifiek op dat het voor vrouwen lastig is om te sporten, omdat de sportschool ver weg is om te fietsen. Voor hen is het openbaar vervoer een veiligere optie. Bewoners geven de voorkeur aan goedkopere winkelmogelijkheden in de buurt van een opvanglocatie.

Meedoen in de samenleving

Volgens bewoners leidt het gebrek aan activiteiten tot verveling, vooral jongvolwassenen hebben weinig te doen. Daarom pleiten zij voor meer educatieve mogelijkheden, zoals aparte ruimtes voor Nederlandse (en Engelse) lessen en andere activiteiten. Ze benadrukken dat aparte ruimtes voor activiteiten wenselijk zijn in plaats van alles in één grote tent of ruimte te moeten doen. De locatiemedewerkers vertellen dat bewoners actief zijn bij het schoonhouden van de begraafplaats en meehelpen in de parochie in het dorp.

De locatiecoördinator benoemt dat bewoners zelf veel organiseren, zoals Engelse les, volleybal, judo en een kapper. Het bezig zijn is essentieel, en het is positief dat ouders hun handen vrij hebben omdat jonge kinderen (0-4 jaar) nu 4 tot 5 dagen per week naar de voorschoolse opvang gaan. Kinderen van 4 tot 12 jaar gaan naar school en oudere kinderen gaan naar het ISK (internationale schakelklas) in Zwolle.

Veiligheid

Bewoners benadrukken ook de noodzaak van meer veilige speelruimtes met uitgebreidere voorzieningen zoals, voetbal- en basketbalvelden, en ruimte om te fietsen.

Overig

Tot slot willen de bewoners graag werken. Ze zien dit als een manier om verveling tegen te gaan. De locatiecoördinator benadrukt dat het belangrijk is een opvanglocatie pas te openen wanneer de opvanglocatie volledig gereed is.

Inloopavonden

Locatie & bereikbaarheid

Binnen het thema "locatie & bereikbaarheid" benadrukken aanwezigen het belang van het spreiden van de opvang van vluchtelingen over meerdere dorpen in de gemeente. Hierbij moet rekening worden gehouden met de beschikbare voorzieningen en het openbaar vervoer in de omgeving. Hoewel het gunstig kan zijn om kleine locaties over de verschillende kernen te verspreiden, moeten de kosten en voorzieningen wel goed worden overwogen. De aanwezigen achten kleine kernen minder geschikt voor de opvang van asielzoekers vanwege de beperkte voorzieningen. Het aanbieden van duurzame multifunctionele faciliteiten of flex-woningen als een gift aan de gemeenschap kan bijdragen aan de acceptatie en integratie. Regelmatig wordt er door de aanwezigen een link gemaakt tussen locatie en integratie waarin benoemd wordt dat voorzieningen zoals supermarkten, sportvelden, scholen, belangrijk zijn voor sociaal contact en het meedraaien in de samenleving. Volgens aanwezigen is het belangrijk om een locatie te creëren waarin asielzoekers zich welkom voelen en kunnen functioneren, ook het belang van privacy wordt genoemd.

Meedoen in de samenleving

Het betrekken van de lokale gemeenschap, waaronder kerken, moskeeën en vrijwilligersorganisaties, kunnen een rol spelen in het betrekken van asielzoekers bij de samenleving. Activiteiten, taallessen en educatieve programma's kunnen hierbij helpen. Het creëren van een sociale omgeving waarin asielzoekers zich welkom voelen en kunnen participeren, samen met het bieden van mogelijkheden voor zelfredzaamheid en werk, zijn cruciale elementen voor een succesvolle integratie volgens de aanwezigen. Het overbruggen van verschillen en het inzetten op communicatie (via vaste contactpersonen) is belangrijk om de integratie te bevorderen. Het samen eten, sporten en deelname aan lokale evenementen kunnen bijdragen aan een gevoel van verbondenheid.

Veiligheid

Binnen het thema veiligheid vonden aanwezigen het van belang te focussen op het veiligheidsgevoel door middel van betrokkenheid, communicatie en respect. Ook preventieve maatregelen, educatie en ondersteuning spelen een belangrijke rol bij het waarborgen van veiligheid voor zowel de omwonenden als de vluchtelingen. Uit de input van de aanwezigen komt naar voren dat het essentieel is om incidenten en stigmatisering tegen te gaan, en een omgeving te creëren waarbij iedereen zich veilig en geaccepteerd voelt. Aanwezigen noemen daarbij het belang om structureel te blijven werken aan veiligheid en het bevorderen van een positieve interactie tussen alle betrokken partijen.

Overig

De aanwezigen benadrukken dat transparante communicatie en betrokkenheid van burgers essentieel zijn voor het project. De gemeente moet actief en open communiceren, tijdig en volledig informatie verstrekken en omwonenden betrekken bij besluitvorming. Aanwezigen geven aan dat het van groot belang is dat de gemeente de input van de inwoners tijdens de inloopavonden meeneemt in hun besluitvorming en zorgvuldig omgaat met de behoeften en wensen van zowel vluchtelingen als de lokale gemeenschap.

Inloophmomenten

Locatie & bereikbaarheid

De aanwezigen uit Oudleusen geven de voorkeur aan meerdere kleine locaties verspreid over de kernen. Deze moeten wel gelijkwaardig zijn. Deze spreiding vergemakkelijkt ook het vinden van vrijwilligers. Een korte loopafstand (ongeveer 15 minuten) naar voorzieningen en sportlocaties wordt acceptabel geacht, het

is belangrijk om locaties niet in het midden van niets te plaatsen. Het is een optie om opvang van asielzoekers en Oekraïners te combineren op één locatie.

De aanwezigen uit Hoonhorst noemen dat asielzoekers bij voorkeur moeten worden opgevangen nabij voorzieningen zoals supermarkten, (basis)scholen en sportvelden, waarbij de locaties evenredig over de gemeente worden verdeeld. Voor wat betreft de aanwezigheid van voorzieningen komt de kern Dalfsen (of een andere grote kern) het meest in aanmerking. Het is belangrijk om de asielzoekers niet alleen onderdak te bieden, maar ook de mogelijkheid om een normaal leven te leiden. Daarom is het belangrijk dat zij kunnen lopen of fietsen naar basisvoorzieningen. Hoonhorst is voorlopig minder geschikt omdat er geen supermarkt aanwezig is, hiervoor moet men naar Dalfsen of Heino. Als een groep asielzoekers nabij Hoonhorst wordt gehuisvest, dan moet worden nagedacht over het faciliteren van lokaal boodschappen kunnen doen. Er wordt ook gesproken over het bouwen van multifunctionele woningen, een duurzaam woonaanbod dat nu kan worden ingezet voor asielzoekers, maar later beschikbaar komt voor de inwoners van de gemeente.

Meedoen in de samenleving

In gebieden zoals Oudleusen en Hoonhorst moeten activiteiten worden georganiseerd om verveling te voorkomen. Dit omvat zowel algemene daginvulling als werkgelegenheid voor asielzoekers die dit wensen. Op de locatie zelf kan een goede wifi-verbinding bijdragen aan het bezighouden van de bewoners.

De aanwezigen in Hoonhorst noemen dat het leuk zou zijn als asielzoekers een plek hebben waar ze hun eigen gewassen kunnen verbouwen ("niet iedereen eet boerenkool"), zoals in de sociale tuin in Nieuwleusen en Dalfsen. Er wordt geopperd dat de inwoners van Dalfsen een rol hebben in het ontvangen van deze mensen, ondanks dat ze mogelijk tijdelijk hier verblijven. Hiervoor zijn contactpersonen op de locatie nodig om het contact tussen de bewoners en de gemeenschap te leggen. Communicatie met asielzoekers kan soms lastig zijn door taalbarrières en cultuurverschillen, daarom moet het leren van de taal verplicht worden.

Veiligheid

In Hoonhorst wordt aangegeven dat er zorgvuldig moet worden gekeken naar de groepssamenstelling, aangezien verschillende taalgroepen bij elkaar problemen kunnen opleveren. Daarvoor zijn onder andere goede huisregels essentieel.

Overig

In Oudleusen zijn de aanwezigen van mening dat inwoners mogen niet benadeeld worden door de eventuele plannen. Er moet aan de voorkant duidelijkheid zijn over eventuele planschade. Naast het opvangen van asielzoekers moeten ook woningen worden gebouwd voor de eigen inwoners.

In Hoonhorst wordt er nog genoemd dat een vereniging zoals Plaatselijk Belang effectief kan worden ingezet om communicatie over de structurele opvang van asielzoekers snel met veel inwoners te bespreken.

Enquête

De antwoorden van de respondenten op de gestelde vragen vertonen overlap in de resultaten, daarom worden deze antwoorden als geheel geanalyseerd en verdeeld onder de bekende thema's. Uit de gesloten vraag over de belangrijkste thema's blijkt dat "veiligheid" het meest belangrijk wordt gevonden, gevolgd door "meedoen in de samenleving" en "locatie & bereikbaarheid". Desondanks werd er binnen de open vragen het meeste input gegeven op het gebied van "locatie & bereikbaarheid". Overige observaties uit de enquête zijn opgenomen in bijlage 2.

Locatie & bereikbaarheid

Respondenten benadrukken vaak het belang van de bereikbaarheid van basisvoorzieningen, zoals winkels en de dokter, binnen loop- of fietsafstand. Daarnaast vinden zij het ook belangrijk dat er een goede OV-verbinding aanwezig is voor de toegankelijkheid van andere voorzieningen. Dit sluit aan bij de voorkeur van

respondenten voor locaties in of nabij de kern, met de toevoeging dat ze liever niet dicht bij scholen en sportfaciliteiten gelegen zijn. Op de locatie noemt een deel van de respondenten elementen als goede faciliteiten en waardige huisvesting terwijl er ook respondenten voorkeur hebben voor sobere opvang, daarnaast wordt het zelf verantwoordelijk zijn voor onderhoud ook genoemd. Verder geven respondenten de voorkeur aan een diverse samenstelling per locatie, met gezinnen die regelmatig worden genoemd als gewenste groep.

Meedoen in de samenleving

Binnen dit thema wordt het belang van goede faciliteiten op de locatie benadrukt door de respondenten, met een focus op fijne leefomstandigheden voor kinderen. Veel respondenten vinden het belangrijk dat er een vorm van dag invulling wordt georganiseerd, gericht op werk of school en het ondernemen van dagelijkse activiteiten. Er wordt door respondenten veel aandacht besteed aan inburgering in de vorm van taalonderwijs en het leren over de Nederlandse cultuur. Verder wordt ook het belang van interactie en ontmoeting tussen de inwoners van gemeente Dalfsen en de asielzoekers genoemd.

Veiligheid

Op het gebied van veiligheid bespreken respondenten zowel de veiligheid voor inwoners als voor asielzoekers. Ze benadrukken respondenten het belang van openbare orde, met verwijzingen naar toezicht en bezorgdheid over overlast en mogelijke stijging van criminaliteit. Soms wordt hier aangegeven dat er meer politie moet komen, maar het belang van (vaste) begeleiding die ook fungeert als aanspreekpunt voor bewoners wordt ook genoemd. Hiernaast vinden respondenten het belangrijk dat de locatie en haar faciliteiten veilig zijn om te wonen, een aantal noemt specifiek een veilige omgeving voor kinderen. Verkeersveiligheid en het leren van de Nederlandse verkeersregels wordt ook genoemd.

Overig

Tijdens de enquête werd de respondenten ook gevraagd op welke manier zij het liefst geïnformeerd zouden worden over de structurele opvang van asielzoekers. Het meest gekozen antwoord was via social media, gevolgd door de lokale krant en de kernpunten in Dalfser Marskramer. Een aantal respondenten laten weten dat ze blij zijn dat de gemeente zich hiermee bezighoudt. Er zijn ook negatieve reacties ontvangen van mensen die tegen opvang zijn, voornamelijk vanwege de gebeurtenissen rondom de opzet van de opvang in Lemelerveld en daarnaast het gevoel dat de plannen voor langdurige opvang het woningtekort in de gemeente kan vergroten. Hiernaast geven de respondenten input over communicatie & participatie, waarbij ze aangeven behoefte te hebben aan heldere transparante communicatie en betrokkenheid van inwoners bij het gehele proces, inclusief planning en uitvoering.

Samenvatting

De resultaten van de inloopavonden/inlooppmomenten, de enquête, de gesprekken met beleidsmedewerkers, de professionele partners en op de tijdelijke locatie in Lemelerveld tonen vergelijkbare bevindingen. Hoewel er enkele nuances zijn op bepaalde onderwerpen, is er een duidelijke rode draad te herkennen. Er worden enkele ruimtelijke aspecten genoemd die worden opgenomen in het wegingskader. Daarnaast benoemen we ook de niet-ruimtelijke aspecten die tijdens de verschillende participatiemomenten aan bod kwamen.

Locatie & bereikbaarheid

Binnen het thema "locatie & bereikbaarheid" komt vanuit de inloopavonden/inlooppmomenten en de enquête voornamelijk dezelfde punten naar voren in lijn hiermee; **een gelijke verdeling over de grotere kernen in de gemeente**. In het gesprek met professionele partners, maar ook in de enquête, wordt genoemd dat bij het realiseren van een opvanglocatie het verstandig is om uit te gaan van multi-inzetbare locaties. Daarmee wordt bedoeld dat de locatie inzetbaar moet zijn voor verschillende samenstellingen van vluchtelingen maar wellicht ook voor reguliere huurders of sociale huur. De (gemeenschappelijke) ruimtes kunnen zo ontworpen worden dat ze niet alleen functioneel zijn, maar ook ruimte bieden aan privacy voor bewoners tijdens hun dagelijkse activiteiten. En een gevarieerd kameraanbod met schakelruimtes voor privacy binnen gezinnen.

Tijdens alle participatiemomenten wordt er waarde gehecht aan het **goed bereikbaar zijn van voorzieningen te voet, op de fiets en met het openbaar vervoer**. Voorzieningen die hierbij voornamelijk genoemd worden via de enquête en inloopavonden zijn winkels en dokters, in het gesprek met beleidsmedewerkers wordt dit aangevuld met scholen, sportvoorzieningen en andere gemeenschapsvoorzieningen. Voornamelijk in de enquête komt naar voren dat locaties hiervoor (in of) nabij de kern moeten zijn. Tijdens de inloopavonden werd door de aanwezigen hieruit geconcludeerd dat de kleine kernen minder geschikt zijn, omdat deze niet over de juiste voorzieningen beschikken. Heel specifiek wordt er in het gesprek met de beleidsmedewerkers nog het belang van de toegankelijkheid van onderwijs en voorschoolse opvang genoemd.

Meedoen in de samenleving

De integratie van asielzoekers in de samenleving wordt als essentieel gezien door deelnemers aan de participatiemomenten, met daarbij speciale aandacht voor het **meedoen in de samenleving door het betrekken van de gemeenschap en het creëren van zinvolle besteding van de dag**, die ook voldoening biedt. Een welkome sociale omgeving en het overbruggen van verschillen door communicatie en interactie zijn belangrijk. Het belang van goede faciliteiten en activiteiten wordt benadrukt, met aandacht voor onderwijs en sport. Samenwerking met lokale organisaties en ondernemers en het betrekken van de gemeenschap bij activiteiten zijn belangrijke aspecten. Daarnaast worden elementen als taallessen, inburgering, (vrijwilligers)werk en zelfredzaamheid ook benoemd. Integratie wordt bevorderd door interactie en deelnemen aan lokale evenementen, waardoor een gevoel van verbondenheid ontstaat tussen asielzoekers en inwoners van de gemeente Dalfsen.

Veiligheid

Binnen het thema veiligheid komt naar voren dat **het versterken van het veiligheidsgevoel essentieel is door betrokkenheid, communicatie en respect**. Preventieve maatregelen, educatie en ondersteuning spelen ook een belangrijke rol bij het waarborgen van veiligheid voor zowel omwonenden als asielzoekers. Het aanpakken van incidenten en het tegengaan van stigmatisering is cruciaal om een omgeving te creëren waar iedereen zich veilig en geaccepteerd voelt. Respondenten benadrukken zowel de veiligheid voor asielzoekers als voor inwoners op het gebied van verkeersveiligheid en de bereikbaarheid voor hulpdiensten, maar ook met aandacht voor openbare orde en het beperken van overlast. Daarnaast wordt een voorkeur voor een gemengde doelgroep uitgesproken. Daarnaast vinden respondenten het van groot belang dat er op locatie goede begeleiding aanwezig is, die ook fungeert als vast aanspreekpunt voor omwonenden, zoals bijvoorbeeld de inzet van straatcoaches. Het betrekken van inwoners bij het bespreken van de rol van een opvanglocatie in hun omgeving wordt als waardevol gezien voor een gevoel van veiligheid en acceptatie.

Overig

Het belang van het **voldoen aan ruimtelijke wet- en regelgeving** bij het realiseren van een opvanglocatie werd genoemd. Het zorgvuldig doorlopen van deze ruimtelijke procedures is van essentieel belang voor de integriteit en legitimiteit van het project, evenals voor inspraak en betrokkenheid van inwoners en duurzame inbedding van de locatie in haar omgeving. Beide positieve en negatieve reacties werden ontvangen op de plannen, waarbij behoefte was aan transparante communicatie en betrokkenheid van burgers gedurende het gehele proces. Respondenten geven aan dat het van groot belang is dat de gemeente de input vanuit de participatie meeneemt in hun besluitvorming en zorgvuldig omgaat met de behoeften en wensen van zowel asielzoekers als de lokale gemeenschap. In de enquête is ook gevraagd hoe de respondenten het liefst geïnformeerd willen worden over het proces van de structurele opvang van asielzoekers. De meeste mensen geven de voorkeur aan social media, de lokale krant en de kernpunten in de Dalfser Marskramer.

6. Het wegingskader

De opbrengsten van het participatietraject met beleidsmedewerkers, professionele partners en inwoners gaan vaak zijdelings over de locatiekeuze, maar leveren een veel breder beeld op van de meningen over de structurele opvang van asielzoekers. Voor het wegingskader hebben we de opbrengsten daarom

vertaald naar concrete punten waaraan de opvanglocatie (zo goed mogelijk) zou moeten voldoen. Dit wegingskader is een handvat om een doordachte gemeentelijke keuze voor een opvanglocatie te maken. Het fungeert ook als middel om op een transparante en open manier te communiceren met inwoners om al dan niet voor een bepaalde locatie te kiezen. Op deze manier krijgen inwoners inzicht in de afwegingen die door de gemeente worden gemaakt.

Locatie & Bereikbaarheid

- Voorzieningen zijn met het OV, de fiets of te voet te bereiken binnen redelijke afstand (redelijk is gedefinieerd in het wegingskader)
 - o Winkels
 - o Supermarkt
 - o Huisarts/GGZ
 - o Scholen/onderwijs/voorschoolse opvang
 - o Sportparken
- De locatie is multi-inzetbaar (in te zetten voor diverse doelgroepen).
- De locatie heeft een flexibel karakter (kan in de toekomst worden aangepast naar andere bestemmingen).
- De locatie biedt ruimte voor privacy voor bewoners tijdens dagelijkse activiteiten.
- Privévertrekken hebben mogelijkheid voor privacy binnen gezinnen.
- De locatie biedt ruimte en de mogelijkheid om zelf te koken.

Meedoen in de samenleving

- Mogelijkheid om in of in de buurt van de locatie activiteiten te organiseren.
- Mogelijkheid om in de buurt van de locatie aan het (vrijwilligers)werk te gaan.
- Mogelijkheid om samen te koken en eten op of in de buurt van de locatie.
- Mogelijkheid om samen te sporten op of in de buurt van de locatie.
- Mogelijkheid om deel te nemen aan lokale evenementen vanaf de locatie.
- De locatie biedt ruimte voor ontmoeting.

Veiligheid

- De omgeving van de locatie geeft geen aanleiding tot rondhangen
- Goede straatverlichting in de omgeving (te creëren).
- Er is mogelijkheid tot 24/7 beveiliging op locatie.
- Veilige verkeerssituatie rond de locatie (of eenvoudig te creëren).
- Locatie is goed bereikbaar voor hulpdiensten.
- Op de locatie is een gevarieerd kameraanbod mogelijk voor verschillende doelgroepen.
- De locatie heeft ruimte voor een receptie/meldpunt/aanspreekpunt.

Naast deze criteria per locatie moet er ook een afweging plaatsvinden over de verdeling van de locaties in de verschillende kernen. Uit het participatietraject kwam een duidelijke wens naar voren voor kleinschalige opvang en een eerlijke verdeling over de hele gemeente.

7. Stap 2: Locatiekeuze

Het proces van komen tot een selectie van goede locaties voor structurele opvang komt in een nieuwe fase met het opleveren van deze visie en aanpak. De gemeente gaat nu de stap maken om concrete locaties te kiezen, met input van inwoners. De volgende stappen moeten doorlopen worden om te komen tot een definitief besluit.

- Juni: Besluit op voorliggende visie en aanpak door stuurgroep
- Eind Juni: Besluit over de visie in het college
- Juli: Agenderen voor de gemeenteraad van 2 september
- Sept: Opiniërend bespreken van de visie met de gemeenteraad
- Sept: Participatietraject met inwoners en professionals: uitnodigen tot aandragen van potentiële locaties en feedback daarop

- Begin Okt: Het scoren van de aangeleverde locaties op basis van het wegingskader
- Eind Okt: Besluit voorkeurslocaties door stuurgroep
- Begin Nov: Besluit voorkeurslocaties door college
- Eind Nov: Besluit voorkeurslocaties door de gemeenteraad

Op basis van gesprekken met beleidsmedewerkers, professionele partners en bewoners, locatiemedewerkers en de locatiecoördinator van de tijdelijke locatie in Lemelerveld én inwoners, is een lijst van criteria en randvoorwaarden tot stand gekomen. Samen vormen deze het wegingskader. Deze zijn niet zwart – wit. Iedere randvoorwaarde heeft nuance en uitleg. Tevens is het proces van zoeken naar geschikte locaties maar ook het toewijzen van het aantal opvangplekken door de spreidingswet iedere 2 jaar niet geschikt om in een keurslijf te drukken. Juist daarom is ervoor gekozen om geen strikt afwegingskader te maken. Maar te werken met een wegingskader dat ruimte geeft voor nuance, uitleg en argumentatie. Juist die argumentatie gaat een belangrijke rol spelen in het uiteindelijke besluit over de locaties. Want iedere locatie moet wel gescoord worden op de randvoorwaarden uit het wegingskader maar ook in relatie tot elkaar moeten ze gewogen worden.

Aanpak locatiekeuze

Iedere locatie die aangedragen wordt, zowel door inwoners als de gemeente zelf, scoort de projectgroep aan de hand van het wegingskader. We laten dit door de projectgroep doen zodat er geen verschil ontstaat in scoren en interpretatie van de criteria. Dit doen ze door middel van het invullen van het scoringsformulier uit bijlage 1. De projectgroep vraagt daarbij nadrukkelijk input van deskundige collega's én de aandrager van de locatie. De locatie krijgt per criterium een toelichting en een beoordeling: goed (voldoet), matig (voldoet deels/ of kan aangepast worden) of slecht (voldoet niet). Indien een locatie deels aan de voorwaarde voldoet of bij aanpassingen aan de voorwaarde zou kunnen voldoen wordt dit beschreven in de toelichting. De locaties die het beste scoren worden met elkaar vergeleken en in het totaal gewogen. Samen moeten ze voldoende plekken bieden om structureel invulling te geven aan de taakstelling. Vervolgens worden de voorkeurslocatie(s) voorgelegd aan de stuurgroep, die deze voorlegt aan het college. Het college neemt een besluit over de voorkeurslocatie(s) en vraagt de gemeenteraad om dit besluit goed te keuren.

8. Bijlagen

Bijlage 1: Toetsingsformulier potentiële locaties

Stoplichtmethode:

Goed (voldoet): Het item voldoet aan het criterium, er zijn geen belangrijke zorgen of problemen.

Matig (voldoet deels): Het item voldoet slechts gedeeltelijk aan het criterium of er zijn enkele zorgen. Het vraagt verdere aandacht of eist verbetering.

Slecht (voldoet niet): Het item voldoet niet aan het criterium, er zijn serieuze zorgen of problemen die aangepakt moeten worden voordat het acceptabel is.

Locatienaam:

Datum:

1. Locatiegegevens

- Adres:
- Oppervlakte:
- Potentiële plekken:
- Eigenaar:
- Beschrijving:

2. Algemene uitgangspunten:

Criteria	Goed	Matig	Slecht
De locatie is beschikbaar voor minimaal 5 jaar			
De locatie is beschikbaar vanaf mei 2025			
De locatie voldoet aan de ruimtelijke wet- en regelgeving of is dat te maken			
De locatie voldoet aan de bestaande beleidskaders van de gemeente of voldoet na een aanpassing hiervan			

3. Locatie & bereikbaarheid

- Onder redelijke afstand verstaan we 1,5 km lopen, 4 km fietsen en OV binnen wandelafstand bereikbaar

Criteria	Goed	Matig	Slecht
Winkels zijn binnen redelijke afstand met het OV, de fiets of te voet te bereiken			
De supermarkt is binnen redelijke afstand met het OV, de fiets of te voet te bereiken			
De huisarts is binnen redelijke afstand met het OV, de fiets of te voet te bereiken			

Scholen/voorschoolse opvang is binnen redelijke afstand met het OV, de fiets of te voet te bereiken			
Sportvoorzieningen zijn binnen redelijke afstand met het OV, de fiets of te voet te bereiken			
De locatie is multi-inzetbaar (is in te zetten voor diverse doelgroepen)			
De locatie heeft een flexibel karakter (kan in de toekomst worden aangepast naar andere bestemmingen)			
De locatie biedt ruimte voor privacy voor bewoners tijdens dagelijkse activiteiten			
Privévertrekken hebben mogelijkheid voor privacy binnen gezinnen			
De locatie biedt ruimte en de mogelijkheid om zelf te koken.			

4. Meedoen in de samenleving

Criteria	Goed	Matig	Slecht
Mogelijkheid om in of in de buurt van de locatie activiteiten te organiseren			
Mogelijkheid om in de buurt van de locatie aan het (vrijwilligers)werk te gaan			
Mogelijkheid om samen te koken en eten op of in de buurt van de locatie			
Mogelijkheid om samen te sporten op of in de buurt van de locatie			
Mogelijkheid om deel te nemen aan lokale evenementen vanaf de locatie			
De locatie biedt ruimte voor ontmoeting			

5. Veiligheid

Criteria	Goed	Matig	Slecht
De omgeving van de locatie geeft geen aanleiding tot rondhangen			
Er is mogelijkheid tot 24/7 beveiliging op de locatie			

Goede straatverlichting in de omgeving (te creëren)			
Veilige verkeerssituatie rond de locatie (of eenvoudig te creëren)			
Locatie is goed bereikbaar voor hulpdiensten			
Op de locatie is een gevarieerd kameraanbod mogelijk voor verschillende doelgroepen			
De locatie heeft ruimte voor een receptie/meldpunt/aanspreekpunt			

Totale score:

Aanbeveling:

Bijlage 2: Aandachtspunten/observaties

Een aantal elementen valt op wanneer we de enquête vergelijken met de andere vormen van input waarbij het voornamelijk opvallend is dat de enquête veel negatiever wordt ingevuld. Een deel van reacties zijn abstract negatieve reacties (bijvoorbeeld: “geen opvang hier”) waaruit geen constructieve input op de verschillende thema’s kan worden gehaald. Geregeld worden de negatieve opmerkingen verbonden aan een gevoel van “voortrekken” van asielzoekers ten opzichte van inwoners, voornamelijk op het gebied van woningen (bijvoorbeeld: “woningen moeten naar Dalfser jongeren”). Toch is het ook belangrijk om hierbij stil te staan. Een belangrijke kanttekening hierbij is dat de ervaring leert dat enquête over het algemeen negatiever worden ingevuld, mede door anonimiteit maar ook doordat de mogelijkheid om in gesprek te gaan ontbreekt. Vanuit een gesprek komt nou eenmaal constructievere input, omdat men gestimuleerd wordt er zorgvuldig over na te denken. Toch is een enquête van belang om ook mensen die of niet naar een avond kunnen komen of degene die hun mening liever niet openbaar deelt te bereiken. Dit blijkt uit het hoge aantal respondenten en uit de contrasten tussen de enquête en de inloopavonden.

Het is ook interessant te noemen dat binnen de gesloten vragen wordt aangegeven dat veiligheid het belangrijkste thema is, maar wanneer er wordt gekeken naar de gegeven input wordt er op het gebied van veiligheid aanzienlijk minder input gegeven dan op het gebied van locatie & bereikbaarheid, meedoen in de samenleving en communicatie. Het is dus belangrijk te onthouden dat ook al is hier minder constructieve input op geleverd, de respondenten dit het belangrijkste thema vinden.

Verder is er een interessante kanttekening te maken op het gebied van daginvulling. In de resultaten uit de enquête is te zien dat het overgrote deel daginvulling een belangrijk thema vinden, maar deze wordt vanuit twee verschillende hoeken geredeneerd. Aan de ene kant is er een groep die het belang van daginvulling bekijkt vanuit het oogpunt dat het fijn is voor asielzoekers om hun dagen nuttig te besteden. Aan de andere kant is er een groep die vindt dat asielzoekers een nuttige bijdrage moeten leveren aan de samenleving als ze in Nederland willen wonen.

Wat opvalt is dat de term kleinschalige locaties aanzienlijk minder wordt genoemd in de enquête dan bij de inloopavonden. Dit kan worden verklaard doordat tijdens de inloopavond meer gerichte of sturende vragen werden gesteld. Verder gaat men tijdens de enquête veel meer in op voorzieningen en het belang hiervan terwijl dit tijdens de inloopavonden in vergelijking minder aan bod kwam.

In de gesprekken met beleidsmedewerkers en professionele partners worden elementen zoals de (geldende) wet- en regelgeving, organisatorische zaken zoals het beheer en praktische zaken als de nutsvoorzieningen besproken. Dit zijn onderwerpen die relatief minder aan bod zijn gekomen in de inloopavonden en de enquête maar vanuit de kennis en ervaring van de beleidsmedewerkers en professionele partners naar voren kwam.

Raadsvoorstel

Status: Opiniërend

Agendapunt:

Onderwerp: structurele asielopvang Dalfsen

Datum: 19 juni 2024

Portefeuillehouder: dhr. J.W. Uitslag

Decosnummer: 1835

Informant: Jos Elshof
[redacted]@dalfsen.nl
(0529) [redacted]

Voorstel:

Kennismemen van de visie en aanpak structurele opvang asielzoekers d.d. 17 juni 2024 van het college;
en daarna: uw opinie te vormen over de visie en aanpak structurele opvang van asielzoekers binnen de gemeente Dalfsen.

Inleiding:

De gemeenteraad heeft in de raadsvergadering van 3 en 6 juli 2023 een motie aangenomen rondom potentiële structurele opvanglocaties voor vluchtelingen.

De motie was als volgt:

De gemeenteraad spreekt uit dat:

- Dalfsen invulling wil geven aan het menswaardig opvangen van vluchtelingen
- de Raad vindt dat als we als gemeente structureel onze verantwoordelijkheid nemen tijdelijke opvangplekken niet de oplossing zijn
- een of twee vaste locaties nodig zijn (nieuw te bouwen of bestaande bouw)
- het zoeken naar een of twee geschikte locaties moeilijk is en daarom tijd vraagt

De gemeenteraad verzoekt het college:

1. Samen met de gemeenteraad een participatietraject te starten met inwoners, vluchtelingenwerk, SAAM, COA en andere stakeholders om in gezamenlijkheid potentiële structurele opvanglocaties in beeld te brengen.
2. Een voorstel met potentiële locaties uiterlijk juni 2024 aan de raad aan te bieden. De raad heeft opgeroepen om een participatietraject in te gaan met inwoners, vluchtelingenwerk, SAAM, COA en andere stakeholders om in gezamenlijkheid potentiële structurele opvanglocaties in beeld te brengen. Het uiteindelijke doel van het participatietraject is om met een lijst met potentiële structurele opvanglocaties te komen en deze aan de raad aan te bieden.

Het proces

Wij hebben uw raad op 22 januari 2024 geïnformeerd op welke wijze wij invulling geeft aan de uitvoering de motie. Dat doen wij in twee stappen. De eerste stap bestaat uit het in gesprek gaan met inwoners, bewoners van de tijdelijke locatie, professionele samenwerkingspartners en de interne organisatie over welke randvoorwaarden en criteria er gebruikt gaan worden om te komen tot een locatie keuze. Deze stap heeft als doel het opleveren van een weggingskader. In de bijgevoegde "Visie en aanpak structurele opvang van asielzoekers" worden de resultaten van deze stap gepresenteerd en komen we tot een afwegingskader voor het bepalen van passende locaties. In stap twee gaan we op zoek naar locaties en komen we met een voorstel voor één of meerdere locaties. De gemeente Dalfsen vindt het belangrijk om een veilig en warm (tijdelijk) thuis te bieden aan mensen die huis en haard hebben achtergelaten, omdat het onveilig voor hen is in eigen land.

Context

Naast het feit dat ons college uitvoering wenst te geven aan de uitwerking van de motie van juli 2023 is de "Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen" (Spreidingswet) per 1 februari jl. van kracht. Doel van deze wet is te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielopvang over provincies en gemeenten.

De commissaris van de Koning is verantwoordelijk voor het aanleveren van een verslag aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over de invulling van de asielopgave in Overijssel uiterlijk 1 november 2024.

Aan de provinciale regietafel (PRT Overijssel) overleggen de gemeenten, het COA, de rijksoverheid en de provincie met elkaar over de invulling en realisatie van asielopvang. Daarnaast vindt er afstemming plaats over de invulling en realisatie van opvang van Oekraïense ontheemden en de huisvesting van statushouders. In mei jl. is in PRT verband een plan van aanpak vastgesteld, waarbij de provincie in september besluitvorming over aantal op te vangen asielzoekers en locaties verwacht van de gemeenten.

In het Hoofdlijnenakkoord van de formerende partijen zijn aanzienlijke beleidswijzigingen binnen het migratiedossier aangekondigd, waaronder het intrekken van de Spreidingswet en het instellen van een tijdelijke Asielcrisiswet. Deze plannen, waarvan nog niet duidelijk is hoe, in welk tempo en in welke volgorde deze worden gerealiseerd, roepen veel vragen op. In zijn brief van 12 juni jl. houdt de commissaris van de Koning vast aan de huidige wet- en regelgeving. We blijven toewerken naar een stabiel, duurzaam en evenwichtig opvanglandschap in samenhang met de opvang van Oekraïense ontheemden en de huisvesting van statushouders.

De indicatieve taakstelling voor opvang van asielzoekers voor de gemeente Dalfsen, voortvloeiend uit de Spreidingswet, bedraagt op dit moment 188. Momenteel bieden wij aan in totaal 150 asielzoekers opvang op de Tijdelijke Gemeentelijke Opvanglocaties Hof van Dalfsen te Dalfsen en Ambachtsweg te Lemelerveld.

De inspanningsverplichting voor de opvang van Oekraïense ontheemden bedraagt voor de gemeente Dalfsen per 1 januari 2025: 358 opvangplekken. Momenteel bieden wij aan 289 Oekraïners een gemeentelijke opvangplek.

Overzicht opvanglocaties:

locatie	Oekraïense ontheemden	asielopvang	totaal
Hof van Dalfsen	10	40	50
Ambachtsweg L'veld		110	110
Het Tolhuis	175		175
kleinschalige opvang	104		104
Totaal realisatie	289	150	439
taakstelling	358	188	546
nog te realiseren	69	38	107

We verkennen de mogelijkheid te komen tot een opvanglocatie voor Oekraïense ontheemden aan de Palthweg te Nieuwleusen.

Ten aanzien van de huisvesting van statushouders is sprake van een beperkte achterstand in de realisatie, ondanks het feit dat wij in Dalfsen een vijftal, zogeheten Thuisgevers-projecten kennen, waarbij statushouders versneld uit de AZC's worden gehuisvest.

Samenvatting van de inhoud

De resultaten van de inloopavonden / inloopmomenten, de enquête, de gesprekken met beleidsmedewerkers, de professionele partners en bewoners en medewerkers op de huidige opvanglocatie in Lemelerveld totten vergelijkbare bevindingen.

- Men wenst een gelijke verdeling over de grotere keren binnen de gemeente;
- Relevante voorzieningen dienen goed bereikbaar te zijn te voet, op de fiets of met het openbaar vervoer;
- Voor het meedoen in de samenleving is het van belang de gemeenschap te betrekken bij activiteiten en het creëren van zinvolle besteding van de dag voor de asielzoekers;
- Het versterken van het veiligheidsgeval is essentieel door betrokkenheid, communicatie en respect;
- Het is van belang te voldoen aan ruimtelijke wet- en regelgeving bij het realiseren van een opvanglocatie.

Tijdpad

Ons college spant zich in de huidige omvang van de groep asielzoekers binnen de gemeente Dalfsen te behouden. Beide huidige (asiel-)opvanglocaties zijn tijdelijk van aard. Met name voor de locatie Ambachtsweg te Lemelerveld hebben wij ons gecommitteerd aan een opvangperiode van ongeveer één jaar na ingebruikname. Vanuit de Spreidingswet wordt gekoerst op realisatie van duurzame opvanglocaties per 1 juli 2025. Wij zijn ons bewust van de druk op het tijdpad om te komen tot de invulling van de structurele locatie(s). De doorlooptijd van de realisatie van de structurele opvang zal afhankelijk zijn van het aanbod van potentiële opvanglocaties.

Bijlagen:

Visie en aanpak structurele opvang asielzoekers

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris/alg. directeur,
H.J. van der Woude

Voorblad bij B&W voorstel

datum: 19 juni 2024

Openbaar

Onderwerp : visie en aanpak structurele opvang asielzoekers binnen de gemeente Dalfsen
Zaaknummer : Z/24/728431
Portefeuillehouder: dhr. J.W. Uitslag
Eenheid : Programma & Strategie
Informant : Jos Elshof
Aantal bijlagen : 2

Vergadering B&W :

Routing voor de raad : Opinienota voor de raad

Toelichting bij het voorstel

Opsteller

Jos Elshof

Besluit

1. De nota "Visie en aanpak structurele opvang van asielzoekers binnen de gemeente Dalfsen" in principe vast te stellen en
2. Het bijgevoegde concept-raadsvoorstel vaststellen, waarbij de nota "Visie en aanpak structurele opvang van asielzoekers binnen de gemeente Dalfsen" voor een opiniërende bespreking wordt aangeboden;

Voorstel

1. De nota "Visie en aanpak structurele opvang van asielzoekers binnen de gemeente Dalfsen" in principe vast te stellen;
2. Het bijgevoegde concept-raadsvoorstel vaststellen, waarbij de nota "Visie en aanpak structurele opvang van asielzoekers binnen de gemeente Dalfsen" voor een opiniërende bespreking wordt aangeboden;

Aanleiding

De raad heeft op 3 en 6 juli 2023 een motie aangenomen om te komen tot structurele opvang van asielzoekers binnen de gemeente Dalfsen. Daarnaast is in januari jl. de Spreidingswet aangenomen, die op 1 februari jl. is ingegaan. Als uitwerking van de motie is de raad in januari jl. geïnformeerd op de wijze waarop uw college de motie uitvoert. De uitvoering vindt plaats in twee stappen. De eerste stap resulteert in het opleveren van een wegingskader gebaseerd op de kaders, wensen en meningen van diverse betrokkenen. In de tweede stap worden de locaties geïnventariseerd en beoordeeld, waarna een of meerdere locatiekeuzes worden voorgesteld.

Met de nota "Visie en aanpak structurele opvang van asielzoekers binnen de gemeente Dalfsen" komt stap 1 tot een afronding.

Beoogd effect

Met dit proces wordt beoogd draagvlak en betrokkenheid te creëren bij de maatschappelijke opgave te komen tot voldoende opvangplaatsen voor asielzoekers. Met de nota wordt een visie gevormd. Deze visie geldt als basis voor het wegingskader. Met behulp van dit wegingskader kunnen potentiële opvanglocaties beoordeeld worden op hun geschiktheid met als doel te komen tot geschikte structurele opvanglocatie(s) passend bij de gemeente Dalfsen.

Argumenten

De bijgevoegd Nota geeft richting aan het proces te komen tot structurele opvang van asielzoekers. Daarmee geven we uitvoering aan de motie van de raad, zoals eerder is aangegeven door het college.

De Spreidingswet beoogt toe te werken naar een stabiel, duurzaam en evenwichtig opvanglandschap. Met de provincie worden hierover, vanuit de Provinciale Regie Tafel opvang vluchtelingen afspraken gemaakt, waarbij de asielopvang in samenhang met de opvang van Oekraïense ontheemden en de huisvesting van statushouders wordt gezien.

De provincie doet uitvraag naar de aantallen en de locaties voor de opvang van deze doelgroepen.

Voor 1 november a.s. dient de commissaris van de Koning verslag uit te brengen aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Alternatieven

In het Hoofddijnenakkoord van de formerende partijen zijn aanzienlijke beleidswijzigingen binnen het migratiedossier aangekondigd, waaronder het intrekken van de Spreidingswet en het instellen van een tijdelijke Asielcrisiswet. Deze plannen, waarvan nog niet duidelijk is hoe, in welk tempo en in welke volgorde deze worden gerealiseerd, roepen veel vragen op. In zijn brief van 12 juni jl. houdt de commissaris van de Koning vast aan de huidige wet- en regelgeving. We blijven toewerken naar een stabiel, duurzaam en evenwichtig opvanglandschap in samenhang met de opvang van

Oekraïense ontheemden en de huisvesting van statushouders.

Risico's

Tijdpad

Ons college spant zich in de huidige omvang van de groep asielzoekers binnen de gemeente Dalfsen te behouden. Beide huidige (asiel-)opvanglocaties zijn tijdelijk van aard. Met name voor de locatie Ambachtsweg te Lemelerveld hebben wij ons gecommitteerd aan een opvangperiode van ongeveer één jaar na ingebruikname. Vanuit de Spreidingswet wordt gekoerst op realisatie van duurzame opvanglocaties per 1 juli 2025. Wij zijn ons bewust van de druk op het tijdpad om te komen tot de invulling van de structurele locatie(s). De doorlooptijd voor realisatie van een structurele opvanglocatie vormt een risico. Deze afhankelijk van het aanbod van potentiële locaties.

Overlegd met ...

- projectgroep 'structurele opvang asielzoekers'
- Stuurgroep Vluchtelingen

Fiscale en financiële consequenties

n.v.t.

Communicatie

Via Kernpunten kan een voortgangsbericht over het proces te komen tot structurele opvang van asielzoekers worden gepubliceerd.

Vervolg

De nota wordt aangeboden aan de raad voor een opiniërende bespreking. Daarna wordt de uitwerking van stap 2: inventarisatie en beoordeling van locaties opgestart. In de Nota wordt een planning van het vervolg aangegeven.

Vertrouwelijk

openbaar

Bijlage(n)

1. Concept raadsvoorstel
2. Nota Visie en aanpak structurele opvang asielzoekers

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen